

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Praha 4 – Nusle, Lounských 4/129

Lounských 4/129, 140 00 Praha 4 – Nusle

Identifikátor školy: 600 001 890

Termín konání inspekce: 23. – 25. únor 2004

Č.j.:	01 0201/04-5157
Signatura:	oa4kx525

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovy a vzdělávání v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovy a vzdělávání v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovy a vzdělávání ve výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola je plně organizovanou školou s právní subjektivitou. Zřizovatelem je Hlavní město Praha, 110 01 Praha 1, Mariánské náměstí 2. Má jedno odloučené pracoviště: Praha 4, V Rovínách 113.

Vzdělává 1 002 žáky, z toho v hudebním oboru (HO) 636, ve výtvarném oboru (VO) 249, v tanečním (TO) 76 a v literárně-dramatickém (LDO) 41. Kapacita školy daná Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nebyla překročena.

V HO (stejně tak v LDO) škola postupuje podle platných učebních plánů (UP č.j. 18 418/1995-25) a vyučuje hru na klavír, akordeon, na housle, violu, violoncello, kontrabas, kytaru, basovou kytaru, na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, lesní roh, hoboje, na pozoun a dále zpěv. Z kolektivních předmětů vyučuje přípravnou hudební výchovu, hudební nauku, sborový zpěv, komorní hru na smyčcové a dechové nástroje.

Ve VO postupuje podle vzdělávacího programu VO ZUŠ (č.j. 15 865/2002-22) a platné úpravy UP (č.j. 18 455/2002 22).

V TO se řídí vzdělávacím programem 17 620/2003-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání zaměřené na hudební, výtvarnou, taneční a literárně-dramatickou výchovu zajišťuje 41 pedagogických pracovníků. Z pedagogů HO nesplňují dva učitelé podmínku odborné a pedagogické způsobilosti (jsou absolventy vysoké školy jiného zaměření), jedna pedagožka má pouze pedagogické vzdělání. Také v TO má jedna vyučující jen pedagogickou způsobilost (vystudovala pedagogiku na vysoké škole, nedokončila taneční konzervatoř, má však dlouholetou taneční praxi). Tato skutečnost nemá u žádného z nich na výuku negativní vliv. Úvazky jsou přiděleny s ohledem na kvalifikaci vyučujících, profesionální zkušenost a schopnosti.

Ředitelka je ve funkci od roku 2000. Organizační řád je promyšleně strukturován, kompetence jsou funkčně delegovány. Účelně fungují poradní orgány. Užší vedení tvoří ředitelka, dvě zástupkyně, z nichž jedna je statutární, a umělecká rada se zastoupením všech oborů. K širšímu poradnímu sboru patří vedoucí předmětových sekcí. Předmětové sekce projednávají veškerou problematiku týkající se jednotlivých oborů a se závěry a požadavky se obracejí prostřednictvím svých vedoucích na vedení školy. Pedagogická rada se jakožto úplný poradní orgán ředitelky schází pravidelně jedenkrát za čtvrtletí. Při jejím jednání jsou předávány aktuální informace. Rozsah a obsah vychází z organizace školního roku (školní a

veřejná vystoupení, soutěže apod.). Všechny pokyny jsou formulovány adresně, přehledně a včas. Otázky týkající se provozu a hygieny pracovišť projednávají kompetentní pracovníci pravidelně i aktuálně se správními zaměstnanci.

Kontrolní systém umožňuje účinné řešení aktuálních problémů. Kontrolní činnost vykonává ředitelka a její zástupkyně s vymezenými oblastmi kontroly a se stanovenou zodpovědností. Četná hospitační činnost, doložená zápisy se závěry z hospitací, dává vedení školy vypovídající podklady pro následné osobní pohovory a pravidelné posouzení výchovně-vzdělávací práce pedagogů. Poznatky z kontrolní činnosti jsou vyhodnocovány a využívány ke kvalitativnímu posunu v pedagogické i řídicí činnosti. Málo důsledná kontrola pedagogické dokumentace však nepodchycuje formální nedostatky v jejím zpracovávání.

Pro zkvalitňování práce školy a její úspěšnou prezentaci na veřejnosti se ředitelka školy snaží využívat zájmu, znalostí, schopností a iniciativy pracovníků. Jednotliví členové se vzájemně respektují, dobře komunikují, týmová práce však zatím nepatří k silným stránkám pedagogického sboru. Akce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) jsou navštěvovány málo (v minulém školním roce pouze jednou). Při získávání nových pracovníků v rámci obměny a stabilizace sboru si ředitelka plánovitě vybírá z databáze uchazečů (vlastní i z odboru uměleckého školství). Činnost začínajících pedagogů je korigována zkušenými učiteli stejné kvalifikace a vedením školy sledována. Při hodnocení pedagogů vůbec je v popředí kvalita výchovně-vzdělávací práce, veřejných vystoupení žáků, prezentace jejich artefaktů i výsledky soutěží. Úroveň své pedagogické činnosti mohou také učitelé sami sledovat a porovnávat v rámci vzájemných hospitací nebo školních, pražských, republikových či mezinárodních akcí.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pro hudební a taneční obor škola využívá stavebně kvalitní budovu z 30. let minulého století. Nedávno byla rekonstruována a rozšířena o moderně vybavenou půdní vestavbu (nový nábytek a hudební nástroje). Pěveckému sboru a literárně-dramatickému oboru slouží pavilon v areálu školy. Odloučené pracoviště (přízemní budova pro 3 třídy hudebního oboru, 3 učebny a 1 dílna výtvarného oboru) se nachází v ulici V Rovínách v Praze 4 - Podolí.

K dispozici je celkem 44 učeben. Tento počet v souvislosti s jejich kvalitou a vybavením v zásadě postačuje požadavkům oborů a širokému spektru předmětů, které škola nabízí, a kladně ovlivňuje organizaci i průběh výchovně-vzdělávacího procesu. Výjimku tvoří výtvarný obor, který sídlí ve stavebně nevyhovující budově (špatná statika, elektřina, sociální zařízení, okna, nedostatek umyvadel nebo dřezů v učebnách VO).

Archiv obsahuje dostatek kvalitních hudebních nástrojů, všechny jsou průběžně obnovovány, doplňovány a řádně udržovány. Některé jsou žákům dlouhodobě zapůjčovány. Notový archiv je k dispozici.

Tři učebny výtvarného oboru slouží výuce. Ve skříních a v kovových pořadačích jsou uloženy výtvarné práce, potřeby a pomůcky (v jedné ze tříd je upevněn i jednoduchý tiskařský lis) a netradičně rozmístěné, účelné pracovní stoly. Pro práci u interiérových malířských stojanů je však zapotřebí uvolnit prostor a stoly přestěhovat. Ve čtvrté pracovně je umístěn hrnčířský kruh, víceúčelový tiskařský lis a další pomůcky. V kabinetu stojí vypalovací pec na keramiku a skříně s odbornou literaturou. Ve sklepech jsou uloženy exteriérové malířské stojany. Didaktická technika chybí, neboť v nízké přízemní budově není možno instalovat zabezpečovací zařízení.

Literárně-dramatický obor má k dispozici pouze jednu místnost se zrcadlem, kobercem a pianinem, což vzhledem k počtu žáků není zcela optimální. Sál tanečního oboru je vybaven pianinem, zrcadly, tyčemi, baletizolem na podlaze a dalšími tanečními potřebami a pomůckami (kruhy). Didaktickou technikou, bílou tabulí, pianinem a prozatím starým žakovským nábytkem vybavená třída poskytuje dobré zázemí a potřebné podněty (např. obrazy hudebních nástrojů) k výuce hudební nauky. Kvalitní zázemí s potřebným materiálním vybavením má pěvecký sbor. Pro pořádání interních koncertů a vystoupení má škola dva kvalitní koncertní sály. Estetika prostředí zejména v hlavní budově je velmi dobrá, značnou měrou se na ní svými pracemi podílejí žáci výtvarného oboru.

Ředitelka naplňuje záměry své koncepce rozvoje školy: postupně vylepšuje pracovní prostředí pro žáky i pedagogy a soustavně usiluje o rozšíření a zkvalitnění prostorových podmínek. Již několik let iniciuje změnu vlastnických vztahů k budově odloučeného pracoviště a návaznosti její rekonstrukci.

Materiálně-technické podmínky v celé škole jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Ve výtvarném oboru jsou žáci vzděláváni podle vzdělávacího programu viz *Charakteristika školy*. Učební plány jsou v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Ta probíhá podle aktuálně upravovaných tematických plánů. Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s právními předpisy, ale u některých učitelů se vyskytují určité formální nedostatky v katalogových listech žáků.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacích programů, v části pedagogické dokumentace se vyskytují dílčí formální nedostatky.

V kontrole výuky výtvarného oboru se zřetelem na plnění učebních osnov nebyly shledány nedostatky.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin účinně zohledňuje psychohygienické požadavky. Ve tříhodinové dotaci je počítáno s přestávkami na relaxaci a občerstvení. Školní řád obsahuje povinnosti a důsledně i práva žáků. Funkční informační systém vůči žákům, rodičům i široké veřejnosti je realizován v několika rovinách (žakovské knížky, přítomnost rodičů při výuce, třídní schůzky nebo schůzky s učiteli po dohodě, schůze Rady rodičů, informační brožury, plakátky na nástěnkách ve škole, informace v místních novinách *Tučňák* apod.). Výroční zpráva je vypracována v souladu se zákonem a podává podrobný přehled o činnosti školy v uplynulém školním roce. Žáci získávají aktuální informace osobním kontaktem s učiteli a prostřednictvím nástěnek.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Plánování výuky respektuje talent, zájem, individuální schopnosti a ve smíšených skupinách také věkové podmíněnosti žáků. Hodinová dotace učebních plánů předepsaných předmětů je v relaci s rozvrhem hodin a zápisy v třídních knihách. Výstižně jsou specifikovány cíle i prostředky, obsah tematických plánů počítá i s projekty, účastí v soutěžích a s osvojováním uměleckého řemesla jakožto přípravou ke studiu na středních a vysokých uměleckých školách. Vyvážené rozvržení jednotlivých předmětů (plošná tvorba, prostorová tvorba,

výtvarná kultura) spolu s širokým rejstříkem výtvarných technik umožňuje efektivní propojení učiva. Napomáhá integraci znalostí, dovedností, výtvarného chápání i vyjadřování, podporuje interakci člověk – realita a rozvíjí osobnostní a sociální hodnoty.

Výuka byla sledována u dvou zkušených učitelek s dlouholetou praxí (třetí učitelka byla v pracovní neschopnosti). Výtvarné vyučování je kvalitně zajištěno. Erudice, empirie z pedagogického působení i na jiných druzích škol, z vlastní umělecké činnosti, empatie a tvořivost učitelek pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Svým entuziasmem navíc úspěšně překonávají nevyhovující stavební podmínky budovy, v níž výtvarný obor sídlí.

Vzdělávání probíhalo na odloučeném pracovišti v samostatných učebnách, v nichž je kromě pracovních stolů umístěna většina výtvarného materiálu, malířské stojany apod. Bohatá výzdoba z plošných a prostorových prací žáků i přírodnin či starožitných předmětů, sloužících jako zátiší, vytváří podnětné prostředí pro individuální i skupinovou tvorbu. Výtvarné potřeby v odpovídajícím množství a kvalitě i názorné pomůcky (modely) měli žáci pečlivě připraveny.

Struktura sledované výuky byla promyšlená. Náměty i technika odpovídaly požadavkům vzdělávacího programu a aktuálnímu složení skupiny, s ohledem na potřeby a vlohy dětí. Učitelky tak vytvářely podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky i možnosti a způsoby, jak vizuálně obrazná vyjádření prezentovat. Při výuce učitelky aplikovaly různé metody (demonstrace, pozorování, experimentování) a formy učení od frontálního přístupu až po individuální korektury. Funkčně byl využíván také podpůrný materiál (modely, názor, skica). Objasnění úkolu bylo jednoznačné a v kontextu s tím, co již žáci znají. Osobní zkušenosti z vlastní umělecké tvorby vyučujících podporovaly rozvoj tvořivosti, fantazie a originálního výtvarného vyjadřování žáků. Učitelky respektovaly osobní tempo dětí, zohledňovaly jejich věk i vyspělost. Rozvíjely smyslovou citlivost a dávaly prostor k uplatnění dosavadních životních zkušeností žáků. Žáci měli dostatek času občerstvit se a relaxovat.

Vstupní i průběžná motivace napomáhaly vyvolání prožitku při výtvarném vyjadřování. Žáci byli aktivní, uvolnění, tvořili se zaujetím a s vědomím možnosti volně výtvarně prezentovat svou individualitu.

Vyučující efektivně komunikovaly s celou skupinou i s jednotlivci. Svou vstřícností navozovaly přátelskou, tvůrčí atmosféru a vytvářely prostředí důvěry, prostor pro argumentaci a obhajování názorů. Diskutovaly s žáky, svou otevřeností podporovaly učení a výtvarné i jazykové vyjadřování.

Učitelky pozorně a trpělivě sledovaly zvládání postupných kroků i klíčových cílů, chválily za snahu i osobní pokrok. Svým otevřeným, partnerským přístupem žákům umožňovaly, aby také sami hodnotili svůj výkon. U nejmladších oceňovaly např. osobitost, citlivé vnímání i schopnost rozvržení v obrazové ploše, u nejstarších správné pochopení vztahů mezi objekty, barevných kvalit v podobnosti, kontrastu i dynamických proměnách. Vyjadřované hodnotící informace zvyšovaly efektivitu učení a subjektivitu vlastní tvorby i interpretace žáků.

Některé zdařilé výtvarné práce jsou uloženy v depozitáři. Jiné (včetně prostorových objemných artefaktů, výstav a závěrečných ročníkových prací) učitelky zachycují fotodokumentací, v poslední době vedení školy také digitálním fotoaparátem s možností PC zpracování. Práce žáků výtvarného oboru jsou pravidelně každoročně vystavovány v areálu odloučeného pracoviště. O jejich úrovni a svědčí pochvalné záznamy návštěvníků výstav v kronice výtvarného oboru.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru jsou vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola využívá své vlastní evaluační nástroje. Pedagogové jsou zapojeni do systematické evaluace a diskuzí o své práci v rámci předmětových sekcí a umělecké rady. K porovnávání dosahovaných výsledků slouží účast na soutěžích, přehlídky základních uměleckých škol, prezentace a ohlas hudebních akcí a výtvarných prací na veřejnosti, spolupráce s dalšími českými či zahraničními školami. Významnou zpětnou vazbu o kvalitě výchovně-vzdělávací činnosti dávají výsledky přijímacího řízení na střední a vysoké školy uměleckého zaměření, v nichž zejména žáci výtvarného oboru jsou často úspěšní, a informace o dalším uměleckém výkonu absolventů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru je vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině jsou v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Žáci školy se často úspěšně účastní řady krajských, celostátních i mezinárodních soutěží, festivalů a přehlídek (např. *Libeňské jaro mladých*, *Smetanova Litomyšl*, *VIII. Ročník mezinárodního festivalu studentských orchestrů*, ve výtvarném oboru soutěže Českého rozhlasu, České televize, Filmového festivalu Zlín a ZOO Praha), benefičních koncertů, výchovných koncertů pro žáky mateřských a základních škol, koncertů pro Domov a Klub důchodců Prahy 4, výměnných koncertů a zájezdů (Sušice - ČR, Piacenza - Itálie). Závěrečné koncerty tanečního oboru se uskutečňují v kulturním domě Eden, hudebního oboru na Nuselské radnici, literárně-dramatický obor připravil premiéru *Koráb Racek* nebo přehlídku celoroční práce *Červen v Pavilonu*.

Výtvarné práce žáků i učitelek jsou využívány k propagaci školy (plakáty, novoročenky, logo školy, logo na ceny ZUŠ). Úzká je kooperace výtvarného oboru s FN Motol, Pedagogicko-psychologickou poradnou Prahy 4, Thomayerovou nemocnicí v Krči, Poliklinikou v Chlumci nad Cidlinou, s Mateřským centrem Barrandov, kde trvale vystavují práce žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Hlavním městem Praha dne 17. 12. 2002 s účinností k 1. lednu 2001
2. Rozhodnutí MŠMT č.j. 27 355/01-21 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. 5. 2002 s účinností od 13. 11. 2001
3. Jmenování ředitelky vydané ŠÚ Praha 4 dne 10. 4. 2000 s účinností od 15. 4. 2000
4. Výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2003
5. Katalogové listy všech žáků výtvarného oboru o průběhu studia
6. Výběrově katalogové listy žáků hudebního, tanečního a literárně-dramatického oboru
7. Třídní knihy jednotlivých ročníků VO (2003/2004)
8. Rozvrh hodin (2003/2004)
9. Záznamy jednání pedagogické a umělecké rady 2002/2003, 2003/2004
10. Zápisy předmětových sekcí
11. Tematické plány (2003/2004)

12. Hospitační záznamy vedení školy
13. Organizační řád školy
14. Školní řád
15. Učební plány vzdělávacího programu VO ZUŠ (č.j. 15 865/2002-22) a platné úpravy UP (č.j. 18 455/2002 22) pro školní rok 2003/2004
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – školní rok 2003/2004
17. Podkladová dokumentace ČŠI
18. Dotazník ředitelky školy
19. Výtvarné práce žáků, originály, fotodokumentace, školní kronika
20. Výroční zpráva o činnosti školy ve škol. roce 2002/2003
21. Projednání závěrů inspekční činnosti ze dne 25. února 2004

ZÁVĚR

ZUŠ v Praze 4 – Nuslích nabízí studium ve všech čtyřech oborech. Někteří žáci navštěvují i několik oborů najednou. Umělecké vyučování probíhá v hlavní budově v příjemném a esteticky působivém prostředí a na odloučeném pracovišti, které sice stavebně nevyhovuje, tvůrčí atmosféru však zachovává. Svým materiálním vybavením (prostor i hudební nástroje) poskytuje nadstandardní možnosti nabídky zejména hudební obor.

Personální podmínky výuky v celé škole jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti velmi kvalitní. Účinná třístupňová forma řízení staví na součinnosti všech složek a důsledném naplňování přidělených kompetencí. Promyšlená koncepční práce vedení školy má výsledky zejména v konsolidaci personálních poměrů a v postupném zkvalitňování materiálně-technických podmínek výuky. V oblasti kontroly se vyskytují dílčí rezervy.

Výuka předmětů výtvarného oboru, realizovaná v učebnách odloučeného pracoviště, byla promyšleně strukturována. Cíle, úkoly a materiální podpora jsou plánovány s ohledem na věk, potřeby a vlohy jednotlivých žáků. Čas byl využit efektivně, rozvíjeny byly hlavně tvořivost, fantazie a originalita vyjadřování žáků. Výběr motivace, forem a metod vede k reflexi prožitků a je v souladu s námětem i technikou. Vlídlná, partnerská komunikace vyučujících s celou skupinou i s jednotlivci je samozřejmostí, stejně jako respektování individuality i osobního tempa žáků. V dialogu s žáky je citlivě využívána celá škála hodnotících postupů včetně pochval a vytvářen prostor pro sebehodnocení. Při kontaktu s rodiči nejmladších žáků je pravidelně objasňován a oceňován jejich pokrok v dílčích krocích i celkový osobní posun.

Výtvarný obor efektivně spolupracuje s jinými institucemi a ve škole také s jinými obory zejména při pořádání akcí pro veřejnost.

Žáci všech oborů se úspěšně účastní řady soutěží a veřejných vystoupení na školní až mezinárodní úrovni.

Základní umělecká škola sdružuje děti se zájmem o vzdělávání v oblasti umění. Podchycuje a rozvíjí dětské talenty. Kultivováním jejich osobnosti úspěšně působí proti výskytu negativních, sociálně-patologických jevů. Nadaným žákům poskytuje kvalitní dovednosti a znalosti potřebné ke studiu na středních a vysokých uměleckých školách.

Ve srovnání s hodnocením v poslední inspekční zprávě se činnost školy kvalitativně výrazně zlepšila.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektor	Mgr. Jana Turečková	J. Turečková v .r.

V Praze dne 10. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10.3. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Hana Malíková, ředitelka školy	H. Malíková v .r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP –odbor uměleckého školství mládeže a tělovýchovy Na Strži 35a,140 00 Praha 4	17. 3. 2004	01 0201/04-5157
Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1	17. 3. 2004	01 0201/04-5157
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.